

# DIENOS ŽINIOS

Nr. 7

Glasenbach, 1947 m. vasario 15

## DVIDESIMTIS DEVYNI METAI I

Ar mūsų tėvai prieš 29 metus galėjo tikėti teisybei? Atrodo, kad jų nuoteikos tais laikais nei kiek nebuvo geresnės, kaip dabar mūsų. Būdami caristinės Rusijos okupacijoje, ar karų arena, ar jie galėjo tikėti laisvės? O tačiau Lietuva kelė! Kelė iš po simtomio miego, pašaukta mažos saujelės drasuolių. Tada, kai Lietuva inteligentų skaitė vos simtais, atsirado entuziastai, kurie driso pasauliui parinkti, kad Lietuva mokes gyventi. Ir ji gyveno. Tada ar turime abejoti dabar, kai kiekvieno lietuvių širdis plėka laisvės troškimu, kai kiekvieno mintyse laisvės idėja.

Kiekviena tauta, kuri sugeba save tvarkyti, turi teisę gyventi laisvai ir savarankiškai. Tai yra pirmutinis principas, dėl kurio karisvo vakarų valstybės prieš Vokietiją. Jos to principo ir nepamės. Mūsų laisvės klausimas yra laiko klausimas.

Kad mes mokame tvarkytis ir laisvai gyventi, įrodo laisvės metai. Iš po karo griuvėsių atsistatiusi Lietuva, ilgus metus buvusi tik didelės caristinės Rusijos maža provincija, spejo ne tik pralenkti savo buvusią valdytoją, bet ir iškilti iki vakarų kultūros lygio ir būti lygaverte tauta, kitų tautų tarpe. Mūsų kultūriniai ir ūkiniai laimėjimai parodė, ką mes galime.

Tai įrodo, kad Lietuva turi teisę laisvai gyventi.

Neabejokime, kad teisybė laimes. Nors raudonasis teroras, užklupęs šviesoje ir taikoje gyvenusią tautą, lyg vanagas paukščių seimyną, išdraskė ją, išvaikiojo jos veikus po platu pasauli, tačiau mes neturime nustoti vilties. Tiesą metai bega. Kiekviena diena atneša vis daugiau nusiminimo ir abejonių, tačiau kentekime. Po kankių laisvė bus brangesnė.

Tikekime, o laisvės diena ateis.

Ir vėl atgims Lietuva, kaip prieš 29 metus, vėl stos laisvų tautų eilėn ir gyvens gavyta gyvenimą.

## VASARIO 16 D. MINIJIMO ŠVENTES PROGRAMA

Šiandien, Vasario 15 d., 16 val. teatro saleje įvyks loterija. 20 val. balius ir šokiai. Gros geras Jazas. Gausus bufetas.

Rytoj 9.30 val. liavos pakelimas prie 8 barako. 10.30 val. pamaldos Elsbethen bažnyčioje.

Po pietų 14 val. p. Tamulionio paskaita. 16.30 val. liavos nulaidimas, 17 val. iškilmingas aktas ir koncertas. Koncerte dalyvauja instrumentalistai, solistai, stovyklos choras ir tautinių šokių grupė.

Visi lietuviai turi jausti pareigą dalyvauti visose šventės dalyse. Amerikos lietuviai Vasario 16 d. paskelbė gedulo ir maldos dieną. Tada prašoma ir mūsų stovyklos gyventojus prisileikyti rimčiau ir ta diena skirti gedului ir maldai.

Is Londono konferencijos

Londonas. Penktadienį prieš piet jugoslavų ir austrų atstovai pasisėkė dėl Kärnterio. Jugoslavų atstovas dr. Wilfon patiekė naujus penkis memorandumus dėl jugoslavų reikalavimų Austrijai. Savo žodiniame pareiškime jis abejojo 1920 metų tautos apsisprendimu. Tačiau jis pareiškė apie slovenų terora Kärntene, nurodęs, kaip pavyzdį, slovenų komunistų "išlaisvinimo fronto" uždraudimą dalyvauti 1945 m. rinkimuose. Galop Wilfon kreipėsi į keturių didžiųjų atstovus, prašydamas tą sritį priskirti Jugoslavijai.

Po to kalbėjo austrų užs. reikalų ministras Gruberis. Savo kalboje jis nurodė, kad tautos apsisprendimas 1920 metais buvo taip pat ir jugoslavų ministro pirmininko Pasie pripažintas teisingu. Dėl jugoslavų protesto, kad austrų vyriausybė per 1945 m. rinkimus neturėjusi teisės leisti ar neleisti kokiui nors partijai rinkimuose dalyvauti, kadangi tuo laiku visa tvarkiusi alijantų kontrolinė komisija. Tačiau prieš dalyvavimą vyriausybė nieko prieš neturėjusi.

Į tai jugoslavų ats. Wilfon atsakė, kad jis nekaltinas austrų vyriausybės dėl 1945 m. rinkimų.

Rusų delegatas Gusev užklause austrų užs. reikalų ministrą, ar jam yra žinoma, kad Hitleris norėjęs 50.000 slovenų iškraustyti į Ukrainą. Į tai Gruberis atsakė, kad šis skaičius liečia Kraino gyventojus, kurie buvo prijungti prie Kärnteno.

Po šio paaiškinimo jugoslavų atstovas apleidė salę. Gruberis atsakęs dar į kelis klausimus dėl demokratinių pagrindų, demokratinių įrengimų, išlaikymo ir maciškų organizacijų panaikinimo. Gruberis nurodė, kad šie punktai turi būti įtraukti į sutartį. Austrijos demokratija bus įvesta ne dėl to, kad tai bus sutartyje pažymėta, bet kad tokia yra austrų tautos valia.

Keturių didžiųjų atstovų nutare Kärnteno klausimą išspresti slaptoje posėdyje.

Amerikiečių sluoksniui mano, kad Sov. Sąjunga nerems jugoslavų reikalavimų. Amerikiečių nuomone Jugoslavijos reikalai yra beviltiški.

Sumacheris prieš vienspūsę politiką

SPD. Partijos suvažiavime Niederrheim, partijos pirm. Sumacheris savo kalboje pareiškė, kad SPD linki bendradarbiavimo su Sov. Sąjunga. Sumacheris pasisėkė prieš vienspūsę, ar tai rytų, ar tai vakarų politiką. Apie taikos sutartį Sumacheris pasakė, kad Europa turi būti naujais pagrindais atstatyta.

Toliau jis pažymėjo Reichstago (seimo) būtinumą. Vokietija turi būti atstatyta viena lyte ir gyvybinga, kuri būtų lygiateise kitų tautų tarpe.

Anglija Palestinos klausimą tikina JTO

Londonas. Palestinos konferencijos pabaigoje užs. reikalų ministras Bevinas pareiškė arabų atstovams, kad britų vyriausybė yra nusprendusi Palestinos klausimą patikėti JT Organizacijai. Britų išleistame komunikate pareiškama, kad ji pasiryžo šiam žygiui tik dėl to, kad jos visi lygšioliniai pasiūlymai buvo atmesti.

Trumpos žinios

Versuva. Pranešama, kad amerikiečių pasiuntinys Lenkijai, šiuo metu išsektas į JAV pasitarti dėl politinių įvykių raidos, į Lenkiją neįeis.

Amerikos exprezidentas Hooveris, porą dienų Vienoje tarėsis maitinimo klausimų išskrido į Romą, kur tarsis su ministru pirmininku de Gasperi ir popiežiumi apie maitinimo krizę Italijoje.

Miuncheno radijas praneša, kad jugoslavų prašomo karo nusikaltelio Horthy amerikiečiai neįsduos.

Indonezijos karinių pajėgų vadas isakė nutraukti karinius veiksmus, tačiau iš užimtų pozicijų nepasitraukti.

Japonijos moterys demonstravo prie Sov. Atstovybės Tokio ir reikalavo paleisti Sov. Sąjungoje esančius japonų karo belaisvius.

Churchilio dukterė Mary apsivedė su vienu kapitonu, vardu Scames.

Belgų vyriausybė praneša apie kainų sumažinimą.

Praga (Čekoslovakija) teismas nutraukė mirtį 6 iš 15 buvusių Sudetų krašto atstovų, seime.

JAV. Užs. reikalų ministras Marshallas kalbedamas apie amerikiečių-sovietų santykius, pareiškė, kad pasaulis esąs labai rimtoje padėtyje.

Londono "Times" praneša, kad steinencioje Maskvos konferencijoje Vakarų valstybės turės atremti daug sovietų priekaištų.

Britų vyriausybė pamažu mažina savo karines pajėgas. Tolimesnis brūkų nusiginklavimas priklausys nuo JTO daromu žygių viso pasaulio nusiginklavime.

Sovietai, kaip reparacijas, gauna vieną iš moderniausių italų kovos laivų. Be to, gauna vieną kreiserį.

~~~~~~~~~

Prancūzijos valdininkų streikas sustabdo visą Paryžiaus ir Prancūzijos gyvenimą. 16 val. užsidarė visos valdiškos įstaigos, policija apleido savo postus, radio stotis sustabdo savo darbą, visos valdiškos susisiekimo priemonės buvo sustabdytos. Streikuoja apie 5 mil. valdininkų, kurie reikalauja atlyginimo padidinimo. Streika sekė demonstracijos. Daug demonstrantų nešė raudonas vėliavas su kuku ir pjautuvu ir deinoavo internacionalą.

Sis masinis streikas yra numatomas tik kaip demonstracija. Leukiama, kad šiandien darbas normaliai bus tęsiamas toliau.

Kadangi nekti į penktadienį sustreikavo redakcija bei spaustuvių darbininkai, Paryžius liko be laikraščių.

Ministras pirmininkas Remodier pareiškė, kad, jei Prancūzijoje nebūsimas griežtesnė disciplina, kraštas ir vyriausybė pateks į didelį pavojų.

~~~~~~~~~

Su dideliu dėmesiu buvo sutikta žinia, kad Argentina atsisako nuo reparacijų, t.y., ji nenusavins italų turto Argentinoje. Ši Argentinos laikysena sukelė didelį džiaugsmą Romoje. Tik komunistų ir kairiųjų socialistų, spauda nerodė jokio pasitenkinimo.

JTO komisijoje ištirti, kiek svetimos valstybės kišasi į Graikų pilietinį karą, jugoslavų atstovai bando trukdyti savo ilgomis kalbomis komisijos darbą. Kai komisijos pirmininkas amerikietis ji perspėjo, kad jis daugiau nebandytų to daryti, jugoslavų atstovai pažadėjo savo kaltinimus Graikijai ir Anglijai baigti penktadienį.

Garsi kino aktorė vengrė Marike Röck prieš kuri laika Šveicarijoje išleistoje knygoje ir "Wiener Wochenausgabe" buvo kaltinama šnipinėjus Vokietijos naudei. Tačiau jei įrodžius, kad ji šnipinėjimo darbo niekad neužsiėmusi, nepriklauso nei vienei partijai ir nėra dalyvavusi nei vienoje propagandinėje filmoje; scenos garbės teismas jai pripažino teisę vaidinti. Tai dar turi patvirtinti alijantų kontrolinė Taryba.

UP. Budepešto universiteto cheminės laboratorijos yra uždarytos, kadangi studentai pareiškė savo antisemitiską nusistatymą.

Radio. Amerikiečiai Aliaskoje atrado naftos laukus, iš kurių galima bus gauti 500-900 mil. hektolitru naftos.

~~~~~~~~~

Jau išėjo iš spaudos ketvirtasis numeris "Tėvynėn". Kaina 5 šiltingai. Taip pat galima gauti ir kitas Spaudos Darbuotojų Kolektyvo

"Tėvynėn" redakcijos leidinius - A. Alekno "Lietuvos Istorija" - 8 sil.

"Tėvynėn" yra greičiausia dovana išgyvenančiam lietuviui.

Sis numeris savo kokybe pralenkia ankščiau buvusius, nes be mūsų bendradarbių ir ši numerį apyskaita atsianti "Amerikos" Redaktorius A. Vaičiulaitis, Riedo kol. - dr. Jakštas, iš Šveicarijos - K. Glauša.

"Mūsų Žinios" - tikrasis Austrijos lietuvių laikraštis, taip pat išėjo. Iš viso, kultūrinis gyvenimas atgyja. Džiugu!

# DIENOS ŽINIOS

## LITERATŪROS PUSLAPIS

Maironis

### NEPRIKLAUSOMYBĖ ATGAIVUS.

Neįaugi tai ne sapnas? Ne svajonė,  
Viliojusi... dar vakar be vilties?!  
Nejau vergijoje slegusi dejonę  
Dabar tik spėnas, smėkla praeities?

Jauna, laisva, pati savęs valdovė,  
Tautų cilen istojų Lietuva,  
Savų kraujų vergijos nusiplovė,  
Sutrukius pančius ištverme sava.

Lyg būtų grįžęs amžius Godimino  
Ir pilkėlnių sukilo milžinai!..  
Europos veliai viešpatiai sužino  
Lietuvių verda, skambanti šauniai.

Už ką, už ką, Dievuliau, tu malone  
Jog leidci mums sulaukti tos dienos?  
O kiek kitų, i amžina kalione,  
Nuojo skurdūs, leikdami anos.

Už juos karščiau tėvyne gal mylėjom?  
Ar jai aukų gal nešam brangėsniau?  
O nei o nei! Tiktai daugiau kentejom,  
Per didūs nesti jungę kaliniui!

Likime rukšta, Viešpatie, mums skyrei:  
Pirmiesiems džiaugtis laisvės spinduliais.  
Garbė jums, budrūs šių dienų didvyriai,  
Laisvais išvedę šalį vieškeliais!

Garbė, garbė, kad iš Maskvos griuvesių  
Drasiais pečiais ja išnėst kilniai!  
Nors jūs es vardu nebeminėsiu,  
Bet jus mīnės su pagarba ainiai.

- . - . - . - , - . - . - . -

### KOVOJ DEL ŽVIESLESNĖS VAIKANS ATBĖITIES

Suvargę, be metu pasenę,  
Bent tos sau nęduosmę išplesti vilties:  
Ne veltui mes čia begyvenę.

Anksčiau ar vėliau nusimastę ainiai  
Pagarbą neapleis mūsų vardo  
Už tai, kad myleti mylėjom kilniai  
Už tiesą kariavom be kardo.

Už tai, kad kentejom nenusiminę,  
nors slegė nelaisvės našta;  
Kad josios sulaužėm grandį gelžinę,  
Tik ištverme darbo retą.